

ADVIES VOOR TANDARTSEN

Versie 24 maart 2020

(wijziging zijn gemarkeerd in geel)

1. Context

Er is momenteel **wijdverspreide transmissie van het SARS-CoV-2** in België. Dat wil zeggen dat het niet langer mogelijk is om risicogroepen te identificeren op basis van reisgeschiedenis. De overheid heeft daarom maximaal ingezet op social distancing maatregelen. Het SARS-CoV-2 virus wordt voornamelijk overgedragen door druppelinfectie. Personen die niet hoesten of niezen zijn daarom doorgaans slechts weinig besmettelijk, ook als het virus aantoonbaar is op een keelwisser.

Voor de algemene bevolking geldt het advies om zoveel mogelijk onnodig sociaal contact te vermijden en thuis te blijven indien ze symptomen vertonen.

2. Maatregelen voor de tandarts

De tandarts bevindt zich in een specifieke positie, aangezien tandheelkundige apparaten zoals turbines en tandsteenapparatuur aerosolen veroorzaken. Een chirurgisch masker beschermt de tandarts onvoldoende tegen aerosolen. **Bovendien is er een risico op kruisbesmetting van patiënten indien geen strikte voorzorgsmaatregelen genomen worden.**

Algemeen :

Daarom is het aangewezen dat:

- patiënten gevraagd worden om telefonisch contact op te nemen indien zij symptomen vertonen
- niet-essentiële behandelingen uitgesteld worden
- **na een essentiële behandeling waarbij aerosolen gevormd worden, moet de ruimte gedurende minstens 1 uur goed verlucht worden vooraleer een volgende patiënt behandeld mag worden. De ruimte dient tevens grondig schoongemaakt te worden om neergeslagen aerosolen te verwijderen. Het is immers aangetoond dat SARS-CoV-2 minimum 3u aanwezig kan blijven in aerosolen, maar de infectieuze hoeveelheid halveert per 1,1u (1). De WHO raadt aan om voor aerosol-genererende procedures minstens 12 air changes/u te voorzien (2), met open ramen en deuren in een modern gebouw worden gemiddeld 17 air changes/u gegenereerd (3).**

Voor elke patiënt met respiratoire symptomen (ook milde symptomen)

- niet-essentiële behandelingen moeten uitgesteld worden
- indien de patiënt zich in de praktijk aanbiedt, moet hij zo snel mogelijk geïsoleerd worden
- voor essentiële behandelingen
 - moet de patiënt geïsoleerd worden (ruimtelijk of in de tijd) van andere patiënten
 - dient de tandarts zich te beschermen met een FFP2-masker, schort, handschoenen en spatbril alvorens de behandeling uit te voeren
 - indien hij niet over deze beschermingsmiddelen beschikt, dient hij de patiënt te verwijzen naar een collega voor de nodige zorgen. De collega dient verwittigd te worden van de komst van de patiënt.

Voor asymptomatische patiënten:

- niet-essentiële behandelingen moeten worden uitgesteld
- voor essentiële behandelingen:
 - een mondspoeling met waterstofperoxide 1% of povidone 0,2% en/of het gebruik van een rubber dam, gecombineerd met een goede afzuiging, kunnen de productie van infectieuze aerosolen beperken (4)
 - het verdient aanbeveling om zich voor alle patiënten te beschermen met FFP2-masker, spatbril, schort en handschoenen bij het uitvoeren van aerosol-genererende procedures
 - bij procedures waar geen aerosolen vrijkomen, volstaat bescherming met een chirurgisch masker, spatbril en handschoenen

Uiteraard gelden de algemene hygiënische maatregelen voor de bevolking ook voor de tandarts. Dat houdt onder meer in dat de tandarts thuis blijft indien hij/zij respiratoire symptomen vertoont (ook milde).

Addendum 20/03/2020 De VVT en VBT hebben in samenwerking met UZ Leuven en UZ Gent nog bijkomend advies gepubliceerd dat beschikbaar is via volgende links: [VVT](#) of [VBT](#).

In samenwerking met:

1. Doremalen N van, Bushmaker T, Morris DH, Holbrook MG, Gamble A, Williamson BN, et al. Aerosol and surface stability of SARS-CoV-2 as compared with SARS-CoV-1. 2020 Mar 17 [cited 2020 Mar 19]; Available from: <https://www.nejm.org/doi/10.1056/NEJMc2004973>
2. World Health Organization. Clinical management of severe acute respiratory infection (SARI) when COVID-19 disease is suspected: interim guidance, 13 March 2020. 2020 [cited 2020 Mar 16]; Available from: <https://apps.who.int/iris/handle/10665/331446>
3. Escombe AR, Oeser CC, Gilman RH, Navincopa M, Ticona E, Pan W, et al. Natural ventilation for the prevention of airborne contagion. PLoS Med. 2007 Feb;4(2):e68.
4. Peng X, Xu X, Li Y, Cheng L, Zhou X, Ren B. Transmission routes of 2019-nCoV and controls in dental practice. Int J Oral Sci. 2020 03;12(1):9.